

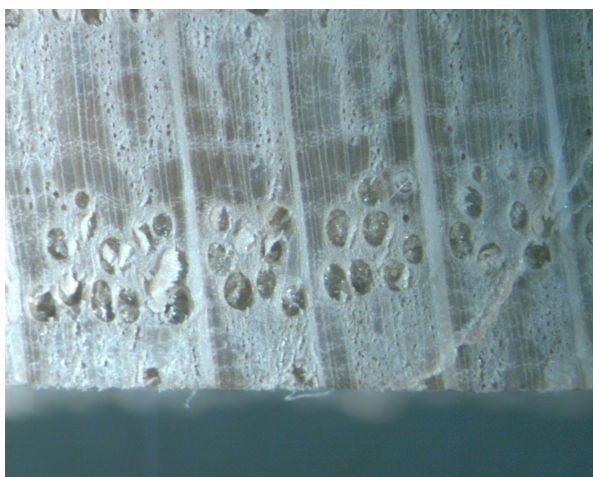
Γνωρίζετε για ...

του Καθηγητή Δρ. **Γεωργίου Μαντάνη**
Εργαστήριο Τεχνολογίας Ξύλου - Email: mantanis@teilar.gr
Τμήμα Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου & Επίπλου, Τ.Ε.Ι. Λάρισας

... το πως ξεχωρίζουμε τη λευκή από την κόκκινη δρυ;

Είναι γνωστό ότι σήμερα στην αγορά του ξύλου συναντάμε τη λευκή δρυ (white oak) και την κόκκινη δρυ (red oak). Πολλές φορές παρουσιάζονται προβλήματα στο να διακρίνουμε τη μια δρυ από την άλλη. Η δρυς (*Quercus sp.*) είναι ένα πλατύφυλλο είδος και σ' αυτή την οικογένεια ανήκουν πολλά, διαφορετικά είδη. Συνεπώς, πρέπει να ξέρουμε ότι μιλάμε για δύο είδη ξύλου, δηλ. ουσιαστικά για δύο διαφορετικές κατηγορίες: π.χ. στην κατηγορία της λευκής δρυός ανήκουν οι δρύες *Quercus alba*, *Quercus petraea*, *Quercus rubescens*, *Quercus robur* και πολλές άλλες, που φύονται σε Β. Αμερική, Ευρώπη, Ασία, ενώ στην κατηγορία της κόκκινης (ερυθράς) δρυός ανήκουν οι δρύες *Quercus rubra*, *Quercus falcata*, *Quercus cerris*, *Quercus nigra* κ.ά. που φύονται κυρίως στη Β. Αμερική. Η δρυς *Quercus cerris* φύεται και στη νοτιοανατολική Ευρώπη και βέβαια και στη χώρα μας.

Μια σχετική αλλά όχι πάντα σωστή διαπίστωση είναι ότι η κόκκινη δρυς είναι πάντοτε «κοκκινωπή», πολύ περισσότερο από τη λευκή δρυ. Ωστόσο, αυτό δεν είναι ασφαλές στο 50% των περιπτώσεων που συναντάμε στην αγορά, π.χ. η μαύρη δρυς (*Quercus nigra*) που ανήκει στις κόκκινες δρύες έχει χρώμα δρύινο και όχι κόκκινο!

α) μικροτομή από **Λευκή δρυ**

β) μικροτομή από **κόκκινη δρυ**

Η πιο σίγουρη διάκριση αυτών των δύο κατηγοριών είναι αυτή που μπορεί να γίνει με μικροσκοπική παρατήρηση (βλ. εικόνες). Η κόκκινη δρυς έχει μεγάλους τους πόρους του όψιμου ξύλου και σε μονή διάταξη. Πρόσθετα, η λευκή δρυς έχει πάρα πολλές τυλώσεις στους πόρους της. Όπως συνηθίζεται να λέγεται στις ΗΠΑ, όπου και οι δύο κατηγορίες φύονται, πολύ συχνά η ξυλεία τους μπερδεύεται στο πριστήριο: «*κόψε ένα ξυλάκι-καλαμάκι από κόκκινη δρυ και θα δεις πολλές φυσαλίδες στο ποτήρι νερό εάν φυσήξεις μέσα*» (σημείωση: δεν έχει τόσο φραγμένους τους μεγάλους πόρους του πρώιμου ξύλου, αντίθετα με τη λευκή δρυ!).

Μια απλή, χημική τεχνική που αναπτύχθηκε στο Forest Products Laboratory του Madison-Wisconsin έκανε τη διάκριση πολύ εύκολη: λίγες σταγόνες χημικού διαλύματος 10% από νιτρώδες νάτριο (NaNO_2) αρκούν για να κάνουν τη λευκή δρυ (εγκάρδιο) να γίνει «κατάμαυρη» στο σημείο που αυτό θα ψεκαστεί (μέσα σε 10 λεπτά). Η τεχνική είναι έγκυρη. Σε κάθε περίπτωση, ο έμπειρος παρατηρητής μπορεί να κάνει τη διάκριση και μόνο από παρατήρηση των ισόβενων (ακτινικών) νερών του ξύλου δρυός: είναι γνωστό ότι στην κόκκινη δρυ οι ακτίνες «τελειώνουν» γρήγορα, είναι δηλ. πολύ κοντές σε σχέση με τη λευκή δρυ.